

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Lov om ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben m.v. og forskellige andre love (Mere intensiv kontrol med udlændinge uden lovligt ophold, forbud mod at føre motordrevet køretøj for visse udlændinge og udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven, m.v.)

Lovforslaget har i perioden fra den 18. august 2025 til den 15. september 2025 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty Nu, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Bevismiddeltilsynet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flugtskydningsforbund, DRC Dansk Flygtningehjælp, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Danske Rederier, Dansk Skytte Union (Skydesport Danmark), Dansk Sportsskytte Forbund, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Integrationsråd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Fængselsforbundet, Færøernes landsstyre, GLS-Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Københavns Byret, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemfolkeligt Samvirke, Odense Retshjælp, Offerrådgivning i Danmark,

8. oktober 2025

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2024 - 5642
Akt-id 2777835

Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Røde Kors, samtlige byretter, SAVN, SOS Racisme, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Sø- og Handelsretten, Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), Vestre Landsret, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Ældresagen Ægteskab uden grænser, Østre Landsret og 3 F.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget høringssvar med bemærkninger fra:

Bedsteforældre for Asyl, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Romersk-Katolske Kirke, DRC Dansk Flygtningehjælp, Flygtningenævnet, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Forsete, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Byret, privatperson Peter Jensen, Refugees Welcome, Røde Kors, SOS Racisme, Udlændingenævnet, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Følgende har afgivet høringssvar, men har ikke haft bemærkninger til lovudkastet eller har ikke ønsket at udtale sig herom:

Adoption og Samfund, CFU – Centralorganisationers Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Den Uafhængige Politiklagemyndigheden, Forbrugerombudsmanden, KL – Kommunernes Landsforening, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre) og Politiforbundet.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter af indholdsmæssig karakter i de modtagne høringssvar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte myndigheders eller organisationers hovedsynspunkter samt Udlændinge- og Integrationsministeriets og Justitsministeriets kommentarer hertil. Kommentarerne til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af teknisk og generel politisk karakter samt bemærkninger, der ikke vedrører lovudkastet, indgår ikke i høringsoversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringssvarene, som er sendt til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

2. Høringssvarene

2.1. Generelt

SOS Racisme har generelt forholdt sig kritisk til forholdene på de danske udrejsecentre, herunder bemærket at beboerne på udrejsecentrene kun i begrænset omfang har adgang til sundhedsvæsenet, samt at mange udlændinge udvikler en alvorlig psykisk sygdom, når de indkvarteres på Udrejsecenter Kærshovedgård.

Røde Kors, Institut For Menneskerettigheder og DRC Dansk Flygtningehjælp har generelt forholdt sig kritisk til forholdene på de danske udrejsecentre og henviser bl.a. i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands tilsynsbeskrivelse fra 2018 og 2023 vedrørende forholdene for udlændinge på tålt ophold på Udrejsecenter Kærshovedgård.

Det er endvidere Røde Kors' opfattelse, at hovedparten af den kriminalitet, der foregår på centret, skyldes, at der aktuelt er indkvarteret et antal beboere med banderelationer, og at der dermed ses en tydelig stigning i brugen og salget af stoffer på centret. Røde Kors bemærker hertil, at beboersammensætningen på Kærshovedgård er uhensigtsmæssig. De afviste asylansøgere uden nogen form for kriminel fortid indkvarteres sammen med udvisningsdømte, hvoraf en del har banderelationer. Det er et utrygt miljø for dem, og risikoen for, at de udnyttes, presses til kriminalitet og kommer ud i misbrug, er stor. Røde Kors opfordrer derfor til, at de almindeligt afviste asylansøgere flyttes fra Kærshovedgård for at skærme dem mod de kriminelt udviste beboere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig de generelle bemærkninger fra SOS Racisme, Røde Kors, Institut For Menneskerettigheder og DRC Dansk Flygtningehjælp, som ikke giver anledning til ændringer.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at de foreslåede indgreb er meget vidtgående og risikerer at ramme uproportionalt hårdt i forhold til de berørte personer. Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at der ikke er fremlagt dokumentation for, at indgrebene vil have den tilsigtede effekt i praksis, og at det er tvivlsomt, om indgrebene lever op til de grundlæggende krav om nødvendighed og proportionalitet efter både national ret og de internationale forpligtelser, herunder særligt EMRK.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det følger af EMRK artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privat- og familieliv, og at det følger af EMRK artikel 8, stk. 2, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af retten til respekt for privat- og familielivet, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Ministeriet bemærker hertil, at de foreslåede ordninger for visse udlændinge uden lovligt ophold, vil kunne udgøre et indgreb i retten til respekt for familie- og privatliv, som er beskyttet af EMRK artikel 8. Ministeriet bemærker, at formålet med intensiveringen af meldepligten er at sikre, at myndighederne løbende har kendskab til, hvor udlændingen opholder sig, således at der kan ske udsendelse, så snart muligheden herfor opstår, samt at motivere den pågældende udlænding til at udrejse. Endvidere bemærker ministeriet, at formålet med føreforbuddet er at forebygge yderligere tilfælde af kriminalitet, hvor der er involveret motordrevne køretøjer samt i videst muligt omfang at forhindre udlændingene i at tage del i det danske

samfund og derved motivere de pågældende til at samarbejde med myndighederne om at udrejse. Det er ministeriets vurdering, at de foreslåede ordninger ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn. Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 3 om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser.

Refugees Welcome har anført, at kontrolforpligtelser og straf for overtrædelse af disse ikke har medført flere frivillige eller tvungne udrejser til hjemlandet.

DRC Dansk Flygtningehjælp har anført, at der ikke er grund til at tro, at en skærpe af kontrolforpligtelserne vil motivere afviste asylansøgere til at udrejse. DRC Dansk Flygtningehjælp har hertil bemærket, at der ikke synes at være belæg for, at daglig meldepligt fremfor meldepligt tre gange ugentligt vil medføre øget motivation eller større chance for at gennemføre en udsendelse.

SOS Racisme har anført, at opholds- og meldepligten ikke udgør en motivationsfremmende faktor i forhold til at få udlændinge til at udrejse af Danmark, og at daglig meldepligt vil gøre det mere besværligt for de pågældende udlændinge at udrejse af Danmark.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Refugees Welcome, DRC Dansk Flygtningehjælp og SOS Racisme, som ikke giver anledning til ændringer.

Ministeriet finder, at kontrolforpligtelserne er essentielle værktøjer i myndighedernes udsendelsesarbejde, og at disse er helt grundlæggende for myndighedernes kendskab til den pågældendes tilstedeværelse, hvis muligheden for udsendelse skulle opstå. Ministeriet finder endvidere, at kontrolforpligtelserne er en vigtig motivationsfremmende foranstaltning i forhold til at fremme udlændingens samarbejde om udrejsen.

DRC Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at en vurdering af lovforslagets økonomiske konsekvenser udestår, og at forslaget om øget meldepligt må antages at have væsentlige negative økonomiske konsekvenser.

Den Danske Dommerforening, Vestre Landsret og Østre Landsret har bemærket, at de økonomiske konsekvenser af forslaget for domstolene ikke er omtalt, og at lovforslaget må forventes at medføre et øget antal straffesager ved domstolene.

Forsete har bemærket, at det er uklart, om den afsatte bevilling på finanslovsforslagets § 14.11.75.50 alene skal dække udgifter til gennemførelsen af den udvidede meldepligt, eller om der også heri indgår udgifter til retssystemet og kriminalforsorgen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at der efter høringen er indarbejdet en beskrivelse af lovforslagets samlede økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, hvilket fremgår af pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.2 Mere intensiv kontrol med visse udlændinge uden lovligt ophold

Den Katolske Kirke har bemærket, at Kirken er bekymret for, at den udifferentierede anvendelse af meldepligten vil føre til et unødigt indgreb i de pågældende udlændinges bevægelsesfrihed, og at denne udifferentierede anvendelse vil krænke disse udlændinges grundlæggende menneskerettigheder. Den Katolske Kirke har endvidere bemærket, at daglig meldepligt ikke bør indføres som en præventiv foranstaltning, men alene bør pålægges de udlændinge, som overtræder deres meldepligt. Endelig har Den Katolske Kirke bemærket, at meldepligten fremadrettet bør revurderes med jævne mellemrum, således at det kan godtgøres, at indgrebet fortsat er proportionalt.

Institut for Menneskerettigheder har anført, at Institutet i flere tilfælde tidligere har udtrykt bekymring i forhold til reglerne om kontrolforpligtelser for udlændinge uden lovligt ophold i Danmark, herunder reglerne om opholds- og meldepligt.

Institut for Menneskerettigheder har endvidere anført, at en intensivering af meldepligten og et føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold kan gøre det sværere for de pågældende udlændinge at udføre aktiviteter uden for Udrejsecenter Kærshovedgård, idet de pågældende udlændinge dagligt skal aflægge meldepligt mellem kl. 09 og kl. 15, og når de pågældende ikke længere har mulighed for at føre et motorkøretøj. Institut for Menneskerettigheder har hertil anført, at disse omstændigheder har betydning for vurderingen af, hvor længe kontrolforanstaltningerne over for den pågældende udlænding kan anses for at overholde proportionalitetskravet i EMRK art. 8, når der henses til Udrejsecenter Kærshovedgårds geografiske placering og den begrænsede offentlige transport hertil.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler i forlængelse heraf, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i lovudkastet præciserer, at de involverede myndigheder løbende skal vurdere om forholdene for de berørte udlændinge udvikler sig til at være i strid med EMRK art. 3 og art. 8.

Røde Kors har anført, at det fremgår af lovforslaget, at den foreslåede skærpelse som udgangspunkt anses for proportional, og at der er tale om en proportionalitetsvurdering, der løbende skal være opfyldt. Røde Kors finder det tvivlsomt, om den nødvendige proportionalitet imellem, hvor belastende kontrolforanstaltningerne er, og den ønskede virkning, er til stede. Røde Kors har hertil anført, at der bør iværksættes klare procedurer for den løbende opfølgning på proportionalitetsafvejningen, og at individuelle spørgsmål om mistrivsel, handicap og sygdom inddrages i afvejningen.

Forsete har anført, at såfremt meldepligten intensiveres, vil kravet om proportionalitet over tid medføre, at et krav om opholds- og meldepligt bliver vanskeligere at opretholde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Den Katolske Kirke, Institut for Menneskerettigheder, Røde Kors og Forsete, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Ministeriet bemærker, som det også fremgår af lovforslaget, at den foreslåede intensivering af meldepligten som udgangspunkt må anses for proportional og i overensstemmelse med EMRK, idet der – for at sikre de pågældende udlændinges tilstedeværelse med henblik på udsendelse – kan være vanskeligt at pege på mindre indgribende foranstaltninger. Ministeriet bemærker endvidere, at der ved den foreslåede skærpede meldepligt er lagt vægt på, at proportionalitetsbetingelsen løbende skal være opfyldt, og at det med tiden kan blive vanskeligere at begrunde et sådan indgreb, f.eks. hvis det viser sig fortsat at være udsigtsløst at udsende den pågældende. Hjemrejsestyrelsen vil fortsat skulle kunne godtgøre, at et indgreb i hvert enkelt tilfælde er proportionalt.

Endelig bemærker ministeriet, at Hjemrejsestyrelsen løbende vurderer, om opretholdelse af kontrolforpligtelserne fortsat er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder fortsat er proportionale. I denne proportionalitetsvurdering inddrages bl.a. individuelle hensyn, såsom helbred, familieliv og udsigten til udsendelse.

DRC Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at en del af de afviste asylansøgere og andre udlændinge, som er underlagt kontrolforpligtelser, både har ægtefæller og børn i Danmark, og at opholdspligten allerede gør det vanskeligt at opretholde en meningsfuld kontakt til en eventuel familie. DRC Dansk Flygtningehjælp har hertil bemærket, at en intensivering af meldepligten kan vanskeliggøre kontakten til familien yderligere, da det vil blive sværere at nå frem og tilbage mellem familien og Udrejsecenter Kærshovedgård.

Røde Kors har anført, at der bør tilføjes yderligere dispensationsmuligheder for udlændinge med alvorlige psykiske lidelser, misbrugere og lavt funktionsniveau.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra DRC Dansk Flygtningehjælp og Røde Kors, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at de pågældende udlændinge uden lovligt ophold skal pålægges kontrolforpligtelser, medmindre særlige grunde taler derimod. Det vil således kunne undlades at pålægge en udlænding kontrolforpligtelser i konkrete tilfælde, såfremt udlændingen f.eks. er alvorlig syg, har et handicap, eller der foreligger et særligt hensyn til familielivet, og hvor det som følge heraf ikke vil være muligt for den pågældende at opfylde kravet om opholds-, underretnings- og meldepligt.

Ministeriet bemærker endvidere, at Hjemrejsestyrelsen har mulighed for at give dispensation fra en allerede pålagt opholds-, og meldepligt i konkrete tilfælde. Det kan, som det fremgår af lovforslaget, f.eks. være i en situation, hvor udlændingen

har behov for lægehjælp, og der fremlægges dokumentation herfor. Der er i øvrigt ikke med lovforslaget tilsigtet nogen ændringer i reglerne om pålæg af meldepligt samt muligheden for dispensation herfra.

Endelig bemærker ministeriet, at en udlænding med opholds- og meldepligt på et udrejsecenter efter ansøgning kan få tilladelse til at overnatte uden for udrejsecenteret, hvis udlændingen f.eks. ønsker samvær med sin familie.

Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder og Refugees Welcome har anført, at intensiveringen af meldepligten og et føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold vil indskrænke de rettigheder, som er beskyttet i EMRK, og at kontrolforpligtelsernes intensitet fremadrettet vil kunne anses for en frihedsberøvelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder og Refugees Welcome, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Det er ministeriets vurdering, at der inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser kan ske en intensivering af de udlændingeretlige kontrolforpligtelser, og at en intensivering ikke udgør en frihedsberøvelse efter EMRK art. 5.

Forsete har anført, at ønsket om daglig meldepligt begrundes med, at visse udlændinge foretager uautoriserede ind- og udgange til og fra udrejsecenteret på de dage, hvor de pågældende skal aflægge meldepligt, og derved unddrager sig opholdspligten. Forsete har hertil anført, at det ikke i lovforslaget er anført, hvor stort problemet er.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at Hjemrejsestyrelsen løbende modtager indberetninger om hegnforcinger fra kriminalforsorgen, som er ansvarlig for driften af Udrejsecenter Kærshovedgård. Det er på baggrund heraf Hjemrejsestyrelsens vurdering, at der tegner sig et billede af, at en andel af de indkvarterede foretager uautoriserede ind- og udgange til og fra centeret på de dage, hvor de er pålagt meldepligt eller dagen før, hvilket indikerer, at visse indkvarterede forsøger at omgå deres opholdspligt. Ministeriet vurderer derfor, at det nuværende kontrolsystem således ikke i et tilstrækkeligt omfang sikrer, at de pågældende udlændinge faktisk bor og opholder sig på udrejsecentre, og at myndighederne ofte ikke har et tilstrækkeligt kendskab til udlændingenes tilstedeværelse.

Bedsteforældre for Asyl har anført, at lovforslagets ændring af hjemrejselovens § 12, stk. 4, indeholder to ændringsforslag. Dels at ordet »gennemførelse« erstattes af ordet *fuldbyrdelse*, dels at sidste sætning »medmindre særlige grunde taler derimod« i hjemrejselovens § 12, stk. 4, udgår.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det, der alene foreslås ændret i hjemrejselovens § 12, stk. 4, er sætningen »gennemførelse af udrejsen eller

udsendelsen« til »fuldbyrdelse af bestemmelsen om bortfald eller udvisning«, og at sætningen »medmindre særlige grunde taler derimod« ikke udgår.

2.3 Indførelse af føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold

DRC Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors, Refugees Welcome og SOS Racisme har bemærket, at det allerede i dag er vanskeligt at komme til og fra Udrejsecenter Kærshovedgård på grund af den isolerede beliggenhed, og at den offentlige transport til og fra Udrejsecenter Kærshovedgård er begrænset.

Refugees Welcome har endvidere bemærket, at transportmulighederne også er begrænsede fra Center Avnstrup i weekenderne.

DRC Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at et føreforbud vil have en væsentlig negativ betydning for de pågældende udlændinges kontakt med herboende familiemedlemmer, idet flere af de udlændinge, som er indkvarteret på et udrejsecenter, enten selv har kørekort og rådighed over bil, eller har kunnet få hjælp til transporten, hvilket har lettet adgangen til samvær med familie.

Røde Kors har også bemærket, at flere af de udlændinge, som er indkvarteret på et udrejsecenter, har børn, som bor langt væk, og at flere af disse udlændinge, bl.a. på grund af pålagte kontrolforpligtelser og transporttid, er udfordrede i forhold til samvær med deres børn. Røde Kors har i den forbindelse utrykt bekymring for disse børns konventionssikrede ret til at være sammen med begge forældre.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra DRC Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors, Refugees Welcome og SOS Racisme, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at de pågældende udlændinge fortsat vil have mulighed for at bevæge sig væk fra det udrejsecenter, som de er pålagt opholdspligt på, enten til fods eller ved brug af andre transportmidler, f.eks. cykel eller offentlig transport i det omfang, der er mulighed herfor, ligesom de vil kunne transporteres i et motordrevet køretøj, der føres af f.eks. familie eller venner.

Udlændinge- og Integrationsministeriet henviser endvidere til, at en udlænding med opholds- og meldepligt på et udrejsecenter efter ansøgning kan få tilladelse til at overnatte uden for udrejsecenteret og i den forbindelse tage ophold hos familie.

Endelig bemærker ministeriet, at udlændinge uden lovligt ophold, som er underlagt Udlændingestyrelsens forsørgelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 2, har mulighed for at få dækket transportudgifter i forbindelse med servicetilbud, herunder sundhedsbehandling, når transporten er en forudsætning for, at udlændingen kan modtage de ydelser, som indkvarteringsoperatøren er forpligtet til at levere, og ved deltagelse i møder med sagsbehandlende myndigheder, advokater, retsmøder m.v. De pågældende udlændinge har endvidere mulighed for at ansøge om at få dækket transportudgifter i forbindelse med sociale indsatser, f.eks. specialskoletilbud, samt

ved dokumenteret samværsret med herboende mindreårige børn. Det er indkvarteringsoperatørerne, der på vegne af beboerne søger om at få dækket transportudgifterne hertil.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at et generelt føreforbud for en bred gruppe af personer, uden at et sådan forbud er forårsaget af en konkret adfærd eller risikovurdering, forekommer uproportionalt og særdeles indgribende. Foreningen af Udlændingeretsadvokater har endvidere anført, at ordningen ikke har en direkte relation til den manglende efterlevelse af pligten til at udrejse, og at der savnes en saglig og nødvendig sammenhæng mellem udlændingens opholdsretlige status og det pålagte føreforbud. Derudover har Foreningen af Udlændingeretsadvokater anført, at det forekommer diskriminerende, at straffen for overtrædelse af føreforbuddet er bundet op på den udlændingeretlige status og ikke trafik-sikkerhed. Endelig har Foreningen af Udlændingeretsadvokater anført, at det yderligere bør præciseres i loven, om der ved motorkøretøj henvises til færdselslovens definition heraf.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at den foreslåede ordning har til formål at forebygge yderligere tilfælde af kriminalitet og at motivere den pågældende til at samarbejde med myndighederne om sin udrejse. Det er ministeriets vurdering, at den foreslåede ordning varetager en anerkendelsesværdig samfundsinteresse, og at den foreslåede ordning ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at et motordrevet køretøj skal forstås i overensstemmelse med færdselslovens definition heraf.

Røde Kors har anført, at hvis en udlænding, der ikke tidligere har medvirket og på den baggrund har fået frataget sit kørekort, begynder at medvirke, skal have sit kørekort tilbage.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Røde Kors, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder har anført, at konfiskation af motorkøretøj ved førstegangskørsel efter inddragelse af en førerret findes uproportional i forhold til forseelsen og kun bør praktiseres i gentagelsestilfælde.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at konfiskation almindeligvis kræver sammenhæng med, at aktivet har været brugt til lovovertrædelsen, eller at aktivet er udbytte heraf. Foreningen af Udlændingeretsadvokater har endvidere

anført, at den foreslåede regel bryder med dette grundlæggende princip og fremstår uproportional.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder og Foreningen af Udlændingeretsadvokater, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at den foreslåede ordning om konfiskation har til formål at sikre, at føreforbuddet bliver overholdt, hvorved uro og forbrydelser forebygges, hvilket øger den offentlige tryghed. Det er derfor vurderingen, at den foreslåede ordning om konfiskation varetager en anerkendelsesværdig samfundsinteresse og ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

Vestre Landsret, Østre Landsret og Den Danske Dommerforening har bemærket, at det forudsættes, at straffen for overtrædelse af føreforbuddet som hidtil vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af sagens omstændigheder, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at Ministeriet har justeret lovforslagets således, at det fremgår, at fastsættelse af straffen beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Privatperson Peter Jensen har bemærket, at det i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om Det Centrale Personregister og forskellige andre love foreslås at hindre udlændinge uden lovligt ophold i at være registreret som ejer af et motorkøretøj i Køretøjsregisteret, imens det i forslag til lov om ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben m.v. og forskellige andre love foreslås at indføre obligatorisk konfiskation af køretøjer, som udlændinge uden lovligt ophold ejer. Peter Jensen har hertil bemærket, at dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt og i givet fald hvordan et køretøj konfiskeres fra en ejer, der ikke kan være registreret som ejer af et køretøj.

Peter Jensen har endvidere bemærket, at det bør overvejes nærmere, om der skal ske konfiskation af tredjemands køretøj, hvis køretøjet har været anvendt af en fører, der har overtrådt den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 13 a.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det foreslåede føreforbud skal sikre, at en udlænding uden lovligt ophold ikke har ret til at køre i et motordrevet køretøj, uanset om vedkommende er registreret som ejer eller bruger af et mo-

tordrevet køretøj i Køretøjsregisteret. Det foreslåede føreforbud vil medføre obligatorisk konfiskation allerede første gang, ejeren af det motordrevne køretøj gør sig skyldig i overtrædelse af føreforbuddet.

Ordringen med obligatorisk konfiskation ved overtrædelse af føreforbuddet vil endvidere omfatte udlændinge, som måtte have et ejerskab over et motordrevet køretøj, dvs. hvor udlændingen reelt er ejer af det motordrevne køretøj, selvom vedkommende ikke er registreret som bruger eller ejer i Køretøjsregisteret.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere noteret sig forslaget om at tilføje en mulighed for, at der kan ske tredjemandskonfiskation for overtrædelse af det foreslåede føreforbud. Ministeriet bemærker hertil, at der efter de gældende regler i straffeloven vil være mulighed for under visse omstændigheder at foretage tredjemandskonfiskation af et køretøj, hvis køretøjet må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, og hvis det må anses for påkrævet for at forebygge den strafbare handling.

Bedsteforældre for Asyl har anført, at vedtagelsen af et føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold vil udgøre en forskelsbehandling af denne befolkningsgruppe.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Bedsteforældre for Asyl, som ikke har givet anledning til ændring af lovforslaget.

2.4 Udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven

Røde Kors vurderer, at forslaget om at gøre knivloven gældende på udrejsecentrene vil være et hjælpsomt værktøj for politiet til at gøre miljøet på Udrejsecenter Kærshovedgård mere trygt, både for beboere og medarbejdere.

SOS Racisme bemærker, at det i princippet kan være i orden og måske gøre tilværelsen en anelse mindre usikker for nogle beboere på udrejsecentrene, at de enkelte, der har opholdspligt dér, ikke må have kniv. Det bør dog være muligt at lave værksteds- og køkkenaktiviteter eller at kunne bruge en kniv til andet anerkendelsesværdigt arbejde.

Refugees Welcome hilser det velkomment, at knivloven også skal gælde for udrejsecentre.

Justitsministeriet har noteret sig de anførte positive synspunkter.

For så vidt angår høringssvaret fra SOS Racisme kan der henvises til pkt. 2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det fremgår, at forslaget indebærer, at det – i modsætning til i dag – vil være forbudt at bære eller besidde knive og blankvåben m.v. på alle indkvarteringssteder, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Hvorvidt kniven m.v. besiddes som led i et anerkendelsesværdigt formål, vil skulle vurderes i lyset af gældende praksis om knivlovens § 1 og vil som hidtil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder. Ved denne vurdering vil der således skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil f.eks. kunne tale imod, at besiddelsen af kniven har et anerkendelsesværdigt formål, hvis kniven er udformet på en måde, så den uanset størrelsen er særligt egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen. Det vil omvendt kunne tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker som led i gøremål af dagligdags, fredelig eller praktisk karakter på indkvarteringsstedet, f.eks. køkkenarbejde eller ved udførelse af opgaver i henhold til den indkvarteredes hjemrejsekontrakt. Ligeledes vil det tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker i forbindelse med udførelsen af såkaldt nødvendige opgaver på indkvarteringsstedet, som beboerne kan pålægges af indkvarteringsoperatøren.

2.5 Udvidelse af Hjemrejsestyrelsens kompetence i sager om udlændinge, der overføres til Danmark

SOS Racisme har anført, at Hjemrejsestyrelsens arbejdsområde ikke bør udvides, herunder, at det ikke ses nødvendigt at tildele Hjemrejsestyrelsen kompetence til at beslaglægge aktiver, da kompetencen kan anvendes som pressionsmiddel i udsendelsesarbejdet.

DRC Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at det er helt afgørende, at lovforslaget ikke fører til øget brug af frihedsberøvelse af udlændinge, som overføres til Danmark i medfør af Dublinforordningen.

Refugees Welcome har bemærket, at muligheden for at indsætte udlændinge med Dublinsager i Udlændingecenter Ellebæk i dag anvendes i alt for høj grad, og at Danmark tidligere gentagne gange har fået international kritik for både anvendelsen af frihedsberøvelse og forholdene i Udlændingecenter Ellebæk.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater har anført, at frihedsberøvelse er et særdeles indgribende middel, hvorfor der efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 stilles krav om, at frihedsberøvelse skal have hjemmel i lov samt være proportional og nødvendig. Foreningen af Udlændingeretsadvokater bemærker, at lovforslaget bør opstille objektive kriterier for, hvornår frihedsberøvelse er nødvendig og proportional, idet der ellers vil være risiko for, at frihedsberøvelse anvendes rutinemæssigt uden foretagelse af en konkret proportionalitetsafvejning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der med lovforslaget ikke tilsigtes en ændring af de gældende regler for frihedsberøvelse af udlændinge omfattet af hjemrejseloven, men alene at tildele Hjemrejsestyrelsen og politiet hjemmel efter hjemrejseloven til også at kunne frihedsberøve udlændinge, som overføres til Danmark i medfør af Dublinforordningen, og som ved ankomsten har verserende

asylsager og således ikke er i udsendelsesposition. Disse udlændinge er i dag omfattet alene af udlændingelovens bestemmelser om frihedsberøvelse. Lovforslaget vil således ikke medføre en ændring af de betingelser, som efter gældende ret skal være opfyldt for at kunne frihedsberøve en udlænding omfattet af hjemrejseloven.

2.6 Prøvelse af sager om optagelse til forhør i retten og beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver

Udlændingenævnet har anført, at det fremstår uklart, hvornår den foreslåede ændring af klageadgangen i sager om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver, hvorefter sådanne afgørelser vil kunne påklages administrativt til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene, vil finde anvendelse, idet retsplejeloven ikke ses at indeholde en regel om, at en beslaglæggelse foretaget på øjemedet skal indbringes for retten inden for 24 timer af den, som indgrebet retter sig mod.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har på den baggrund ændret lovforslaget således, at den administrative klageadgang ophæves, hvorefter Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens eller politiets afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver truffet i medfør af hhv. udlændingeloven og hjemrejseloven alene vil kunne indbringes for domstolene.

2.7 Prøvelse af sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse

Flygtningenævnet har bemærket, at det efter bemærkningerne til lovforslaget foreslås, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse som udgangspunkt skal behandles af nævnets formand eller en næstformand på skriftligt grundlag, men at formanden eller næstformanden i helt særlige tilfælde kan henvise sagen til skriftlig eller mundtlig behandling i nævnet. Flygtningenævnet bemærker i den forbindelse, at en sådan ordning af lovtekniske og ordensmæssige grunde bør fremgå direkte af lovteksten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har på baggrund af Flygtningenævnets høringsvar ændret lovforslaget således, at ovenstående ordning fremgår af lovteksten.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag endvidere følgende ændringer:

- Begrebet ”motorkøretøj” er blevet ændret til det bredere begreb ”motordrevet køretøj”, hvormed det foreslåede føreforbud og den tilhørende regel om konfiskation også omfatter knallerter, traktorer og motorredskaber. Der henvises til pkt. 2.2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

- Der er i lovforslaget blevet tilføjet et forslag, at det i hjemrejselovens § 23 ind-sættes et nyt stk. 4, hvorefter der indføres bødestraf, hvis en udlænding, der er omfattet af føreforbuddet, ikke afleverer sit kørekort. Der henvises til pkt. 2.2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Klageadgangen til udlændinge- og integrationsministeren i sager om beslag-læggelse af dokumenter, genstande og aktiver efter udlændingeloven og hjem-rejseloven ophæves, således at afgørelserne alene kan indbringes for domsto-lene. Der henvises til pkt. 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Lovforslagets § 1, nr. 17, er ændret, så afgørelser efter hjemrejselovens § 18 alene kan indbringes for domstolene. Bemærkningerne til § 1, nr. 17, er ændret i overensstemmelse hermed, jf. pkt. 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Lovforslagets § 2, nr. 9, er ændret, så afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, alene kan indbringes for domstolene. Bemærkningerne til § 2, nr. 9, er ændret i overensstemmelse hermed, jf. pkt. 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.
- Lovforslagets § 2, nr. 11, 12 og 14, er ændret således, at Flygtningenævnets behandlingsform fsva. klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om bort-fald af asylansøgninger ved udeblivelse fremgår af lovteksten. Bemærknin-gerne til § 2, nr. 11, 12 og 14, er ændret i overensstemmelse hermed, jf. pkt. 2.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget adskiller sig herudover, foruden mindre, tekniske og redaktionelle æn-dringer, ikke fra det udkast, der har været sendt i høring.